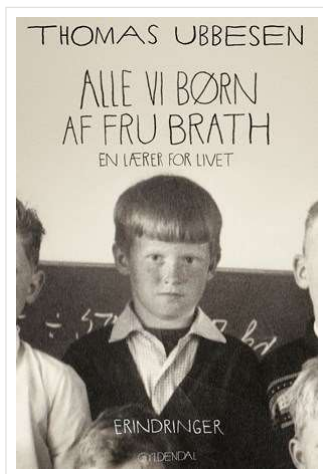

I en fjern fortid for ikke så længe siden

Af: Gitte Brun

Man tror næsten, det er løgn, når Thomas Ubbesen fortæller om sin og kammeraternes tid i forskolen i Sønder Ydby i Thy. Desværre er der ikke meget, der tyder på, at bogens indhold er opdigtet, men en ægte gys er den under alle omstændigheder.

Han skriver det selv, forfatteren – langt inde i bogen, da han taler med en af kammeraterne fra skoletiden i midten af 60'erne: "Jamen man skulle jo tro, det var et andet århundrede, siger hans søn. Det var det jo også, Leif, svarer jeg. – Og i virkeligheden lignede det her jo heller ikke det typiske Danmark, som det så ud i midten af 1960'erne, vel? Vi voksede ikke op i Normaldanmark – det var en tidslomme. Det var jo langt mere moderne i resten af landet. Det var kun sådan nogle steder som her, i den yderste udkant, at tingene havde stået stille. Det var ikke normalt, at købmænd trak rundt med varer på en slæde. Eller at små børn gik i landsbyskoler, der lignede noget fra 1950 eller deromkring. Eller at ungerne fik tæsk af lærerne".

Den tidligere DR-journalist, forfatter med mere Thomas Ubbesen har med "Alle vi børn af fru Brath" skrevet en erindringsroman, hvis ærinde først og fremmest er at dokumentere, hvad der gik for sig, når den frygtede lærerinde fru Brath lukkede døren ind til forskolen i Sønder Ydby midt i 60'erne, og hvilke mærker det har sat sig i de nu meget modne mænd og kvinder, han gik i klasse med.

I bogens første del fortæller Ubbesen om livet som knægt – tilflytter til landsbyen - i Thy. Den lille Thomas havde det i store træk godt. Eller i hvert fald bedre end mange andre fra klassen, hvilket så heller ikke siger alverden. De var fattige og udsatte, mange af de familier, der boede på egnen, og skolen var i hvert fald ikke stedet, hvor de fattige og udsatte kunne finde ro til at gro – tværtimod.

Forskolelærerinde Johanne Brath satte en skræk i livet på landsbyens små skoleelever, der blev fodret med en daglig kost bestående af straf, ydmygelse, salmevers og en – som det eneste forsonende træk – levende

historieformidling (om end den senere viste sig ikke i alle tilfælde at være i overensstemmelse med de faktiske begivenheder). Fru Brath tugtede dem alle, men nogle mere end andre og de fattige, de ordblinde og de generelt svage allermest.

Bogens styrke – og svaghed – er, at den er mere end en erindringsroman, og at Ubbesen vil næsten for meget med sine grumme erindringer. Han vil fortælle dem, og det gør han godt, og han vil også fortælle om sin research, med afstikkere til Danmarkshistorien, og så vil han faktisk tjekke og supplere sin egen erindring med interview med nogle af dem, han gik i klasse med.

Man bliver rørt og forundret, når han møder de godt og vel midaldrende klassekammerater, der i det store og hele har klaret sig, men stadig har ar på sjælen af mødet med skolelæreren i form af fru Brath. Et par vil end ikke tale med ham, men forunderligt nok husker klassens prygelknabe ikke sin skoletid som specielt dårlig.

Der kunne med fordel være skåret en anelse i detaljeringsgraden i beskrivelserne, for eksempel er de historiske afstikkere lange i forhold til den bog, man tror, man skal læse! Det ændrer ikke ved, at Ubbesen er en rigtig god fortæller, der kan få den jyske sindighed til at drive ud af sætningerne. Det er en bid af en nok ikke særlig tidstypisk Danmarkshistorie og i skolemæssig sammenhæng heller ikke en, man behøver at være stolt af.

Fakta

Titel

Alle vi børn af fru Brath

Forfatter

Thomas Ubbesen

Pris

250

Sider

304

Forlag

Gyldendal